

rojstvo večne ljubezni. In zato odlo-
žimo ob svetem večeru vsakdanjo obleko, s to
vsakdanjo obleko pa tudi vse vsakdanje misli
in vso sovraštvo in vso jezo in vsa malenkostna
nasprotja... Jezus se je porodil — in
mi naj bi se v tem tajnostnem času pripravili,
kdo je bolj pobožen, kdo je bolj pameten, kdo
ima bolj prav? Mi naj bi zaradi malenkostnih
posvetnih stvari pozabili na nauke božanske?
Mi naj bi ljubezen preganjali in sovraštvo raz-
širjevali? Ne, ne, pod božično drevesce in pred
jaslice stopimo! In ozirimo se na svitlo oko dece,
ki v tem svetem trenutku ne pozna nobenega
črta, ki se raduje v vzvišenem veselju, da se
je On porodil, On, ki je deco k sebi klical, On,
ki je bil posebej ljubezen, večna ljubezen...

Čast bodi Bogu v višavi, so zapeli
odposlani angeli, ko se je zasvetel betlehemski
hlev v čarobnem svitu, — in mir ljudem
na zemlji...

Le sveti, ti krasno božično dre-
vesce, v stoterih lučicah, ti oznanjuješ rojstvo
večne ljubezni...

Politični pregled.

Državni zbor je po zločinski igri „Slovenske
unije“ pričel „ekspres“ delati. Sprejel je celo
vrsto manjših postav. Končno je sprejel tudi
rumunsko trgovinsko pogodbo in
tudi pooblastilno postavo. Tako pri-
dejo poslanci na božične praznike in prinesejo
kmetu — uničenje živinoreje domu! Potem se
je državni zbor zaključil. Prihodnja seja se bo
pismeno naznanila.

Stajerski deželni zbor stopi, kakor smo to
že poročali, dne 28. decembra skupaj. Zasedanje
bode prav kratko.

Penzije za ministre so grozovito visoke, kar
je našim čitateljem itak že znano. Najhujše pri
temu je to, da dobi pri nas v Avstriji vsak mi-
nister penzijo, pa če je bil potem 3 dni ali pa
10 let v službi. Zato imamo tudi že toliko pen-
zioniranih ministrov, da bi se z njimi lahko
krave futralo. Pri nas se menjajo ministri vsakih
14 dni. Proti tej krivici je stavil nemški po-
slanec Nigrist v državni zbornici predlog, ki
pravi: Vsak odstopivši minister, ki je bil naj-
manj 3 leta v službi, dobi penzijo v znesku
letnih 8000 K. To bi bilo nekaj! Tisti pa, ki
niso bili 3 leta ministri, naj bi si nos obrisali.
Radovedni smo, kaj bodo drugi poslanci k
temu gotovo pametnemu predlogu rekli.

Bodočnost živinorejca. Zadnja poročila iz
živinskega sejma v Berlinu pravijo, da je jako
veliko živine preostajalo. To nam je pač dokaz,
da bode konec našega izvoza svinj tudi konec
izvoza govede v Nemčijo sledil. Mi nimamo torej
na nikakoršni izvoz računati. Zanesti se zamo-
rejo avstrijski živinorejci edino na domači trg.
Zdaj se hoče pa balkanske meje odpreti. S tem
bi za prvi hip prišlo v času od l. 1910—1917
iz Rumunske 109.000 kosov govede, 810.000
svinj in 700.000 ovce. Posledica tega bi bila in
bi morala biti, da padejo živinske
cene tako grozovito, da kmetu sploh ne bode
več za živiti.

Vsa mala njena duša napolnjena je bila s tihim pri-
čakanjem. Bila je prepričana, da je doma angelj prinesel
drevesce, morda še lipce in še bogatejše, kakor je bilo
pri krčmarjevih. Gorko je stisla zlate orehe na svoje
sečice in upala se je komaj dihati v pričakovanju doma.
Kajti bilo je, kakor da bi plaval božja beseda po sne-
ženi planjavi: Mir bode ljudem na zemlji...

Ko so prišli domu, pričakovala jih je kmetica v
divjem jok. Bilo je prepozno — oče Furlan je zatisnil
svoje oči in nobena zdravniška pomoč mu jih ni mogla
več odpreti. Pretresena sta gledala krčmar in zdravnik
mrljico v obraz. Anica pa je postala sama bleda kot
mrljica. Z otroškim začudenjem je pogledala okrog sebe,
kakor da bi iskala smerečico... Ali ni je bilo! Ni
bilo božičnega angelja, temveč le smrtni angelj je s ti-
him krili izginil skozi okno...

Počasi je stopila Anica k mrtvemu očetu. In polo-
žila mu je tisti par zlatih orehov na prsa ter zasepe-
tala: »Oče, ali meliš? Moj oče, danes je božični
večer...»

Hudo je postalo možem pri srcu in oči so jim
bile mokre.

Anica pa je stala bleda pri mrljici in počasi so ji
kapljale solzice na posteljo... ena solza za drugo...
svitlo božične solzice... in večni Bog v nebesih je te
solze šel in šel...

Češki sodniki. Od vsacega sodnika se mora
zahtevati, da je kolikor mogoče nestranski
in da ne stori ničesar, kar bi mu utegnilo vzeti
zaupanje pri ljudstvu. Češki sodniki se pa vsaj
deloma tega navodila niso držali. Nasprotno,
živeli so v političnem oziru tako, da se je celo
ponižnemu justičnemu ministru preneumno zdelo.
Minister je izdal valed tega na politikujoče češke
sodnike odlok, v katerem jih je opominjal, da
uničujejo s svojim postopanjem zaupanje ljudstva
v sodnikovo brezstrankarstvo. Zahteval je tudi
od teh sodnikov, da opustijo politično delovanje...
Češki sodniki se seveda ne bodejo dosti za ta
ministerski odlok brigali. Politikovali bodo naprej,
kajti vsa Avstrija se mora danes žalibog že okoli
oholih in prevzetnih čeških šovinistov sukati.
To se boče godilo toliko časa, dokler ne pride
— železna metlja!

V Pragi so z ozirom na slabe varnostne
razmere število stražnikov za 389 mož povečali.
Vsi ti policaji dobijo tudi revolverje. Kadar bo-
dejo pa zdvijani Cehi zopet tujo lastnino ropali,
ne bode nikjer nobenega policaja videti.

Srbski prtljigavci se zopet gibljejo. V skup-
ščini izjavil je srbski vojni minister, da
pride Srbija prav lahko do vojske z Avstrijo.
Zato je zahteval sredstva, da utrdi srbske posto-
janke ob naši meji. Ti paglavci še vedno ne
dajo mira. Treba jih bode res za usesa prijeti.

Na Trškem izvršilo se je letos prvič vo-
jaško asentiranje (nabor ali štelunga). Pri temu
so se zgodile velike zmešnjave. Kajti preje se je
turške uradnike ednostavno plačalo in pisali so
napačno starost v knjige. Tako so prišli zdaj
valed te sleparije 9 letni dečki in 60 letni možje
k naboru!

Trgovina z dekleti se še vedno v severni
Ameriki razširja. Ceni se število zapeljanih in
prodanih deklet letno na najmanj 15.000. De-
kleta se zvabi s ponujano službo in potem se
jih izroči — grehu. Stariši, pazite in ne verujte
obljubam nesramnih agentov, temveč naznanite
vsak slučaj takoj sodnji ali sploh oblasti.

Kralj Leopold II. umrl. V zadnji številki že
smo poročali, da zamore smrt vsak trenutek
belgijskega kralja poraziti. Medtem se je to re-
šnično zgodilo. 17. t. m. ob 2^h uri zjutraj je
izdihnil kralj Leopold po dolgem, groznem trp-
ljenju. Pokojnik bil je sin kralja Leopolda I. in
je zasedel belgijski prestol l. 1865; bil je torej
koraj 45 let kralj. Na vsak način spada ta kralj
med najznamenitejše in najkrepkejše postavbe
belgijske zgodovine. Bil je pravi „meščanski kralj“,
a kot tak neumorno delaven in za svoje ljudstvo
poštrvovalen. On je pač v prvi vrsti ustvaril
mogočno industrijo v Belgiji in dal s tem pre-
bivalstvu kruha in zasluzka. Največje, naravnost
življensko delo pa mu je bila pridobitev Kongo-
države. Z lastnimi sredstvi in na lastno peat si
je pridobil sredi Afrike to državo in l. 1885 so
tudi vevlasti priznale, da ji je on vladar. Vsi,
tudi domačini, so mu najprej hudo nasprotovali.
Ali danes uvideva vsak, da je Belgija s Kongo-
državo napravila velikanski dobiček... V za-
sebnem življenju je imel Leopold II. veliko ne-
sreče in veliko je tudi sam zagrešil. Ločen je
bil od svoje žene in svojih otrok, katerih niti k

svoji smrtni postelji ni pustil. Umrl je raje sam
in neizprosen... Na belgijskem tronu mu sledi
princ Albert.

Na Grškem se pripravljajo resni dogodki.
Vlada je podala demisijo, a vojaška liga, ki ima
vso moč v roki, jo ne sprejme. Vse železnice so
zastražene z vojniki. Bojijo se, da pride do ve-
likanske meščanske vojne.

V Belgiji so pričeli socialisti ob priliki
smrti kralja Leopolda II. hudo agitacijo za vpe-
lavo republike. Socialisti pravijo, da je kralj
predrag, ker je Leopold belgijsko državo baje
15 milijonov koštal. Agitacija seveda ne bode
imela nobenega uspeha.

V Švici imeli so volitev predsednika repu-
blike. Izvoljen je bil Robert Comtesse za l. 1910.
Izvoljeni je pristaš radikalno-demokratske stranke.

Prvaki proti ljudstvu. Po- litični zločin v državnem zboru. — Boj proti davko- plačevalcem. — 84 urna seja.

Mislimo, da poznamo politiko prvakiš po-
slancev natanko in da smo jo tudi že natanko
svojim čitateljem razjasnili. A vendar nas je
zadnje postopanje prvakiš poslancev v državnem
zboru presenečilo. Tega res nismo pričakovali in
za takšni politični zločin tudi naših prvakiš-
zagriženih poslancev nismo smatrali zmogljive...
V avstrijski državni zbornici so izvršili prvakiški poslanci navadni
politični zločin, kakoršnega se
na Avstrijskem skoraj še ni videlo.
To bode pribito in temu treba tudi široko javnost
preskrbeti. Slovensko ljudstvo mora
zvedeti, na kako brezvestni način tratijo
njegovi poslanci čas in kako naravnost
krajevo davkoplačevalcem denar
iz žepa. Slovensko ljudstvo mora to izvedeti,
da bode čimprej napravilo veliki obračun s temi
ljudmi, ki se doma delajo za ljubezni pošne
votitelje ljudstva, na Dunaju pa delajo zoper
ljudstvo, zoper... ustavo... zoper
državo v vsejani obliki, ki zoper
cesarjevo izrecno mnenje...

Znana nam je vsa prvakiška politika in za-
sledujemo jo že skozi desetletja. Dobro vemo —
in tudi slovensko ljudstvo to ve! — da niso
prvakiški poslanci za to ljudstvo še nikdar ničesar
storili! Doma so ti sili gospodje pravili, da v
državnem zboru grozovito delajo za „dobro naše
ljudstvo“, na Dunaju pa so govorili k večjem
za kakšne dvojne napise ali se potegovali
za kakšne prenapete diurniste. Prvakiški poslanci
so le takrat res pridno „delali“, ko se je šlo
za zvišanje duhovniških plač. Dru-
gače pa še nikdar ne! Glasovali so pač za ne-
srečno avstro-ogrsko pogodbo, ki nam je mi-
ljone našega krvavega denarja iz žepa vzela, ki
je Ogrum z našimi davki na konja pomagala.
To je bilo vso delo prvakiške gospode v državni
zbornici. Kadar se je šlo za postavbe, ki so bile
vbočem ljudstvu škodljive, takrat so prvakiški
poslanci za vlado glasovali... Vprašamo: zakaj

Pošten konec občinske seje.

(Sposil Vidi ga Vadro Kukurtoia.)

V nedeljo po večernih smo sedeli pri veliki mizi
v občinski pisarni nekje na spodnjem Stajerskem. Vršla
se je seja o naših starih onemoglih občinskih siromakih.
Ko je prišla določena četrta ura, se je zborovanje pri-
čelo in bili smo vsi za mizo, kakor porotniki na sodniji.
Le stari Topolnik je sedel pri peti pokrit z velikim
svinjskim klobukom ter je pusil tobak, da se mu je ka-
dilo iz grla kakor iz tovarniškega raukanka. Omeniti mo-
ram, da je naš občinski odbor složen iz liberalne stranke,
nekaj klerikalcev, enega punfrijaka, druga polovica pa je
„Stajercjanec“ in o starem Topolniku govorijo celo,
da je „antekrist“.

Sedaj vstane naš občinski vojvoda, natakne nosni
jarem ali očala, vzame papir v roke, ter pozdravi svoje
apostole in jih prosi, da ga pazljivo poslušajo. Tudi stari
Topolnik je vstal pri peti, se lepo ponižno odkril ter
prosil gospoda govornika za besedo. »Kaj pa imate vmes
povedati, vi Topolnik?«, ga vpraša naš občinski stare-
šina. »Omeniti samo, da že pristavite, gospod župan,
te-le besede zraven: Predno zaslišate kaj nadalje, prosimo
sv. duha pomoči, da nam naše odloke rasvetli!«. Na te
Topolnikove besede je zagrmelo trilozični »živjo!«. Go-
spod župan je ubogal starega Topolnika, kateri je vsedel
zopet pri peti, telebnil pokrilec na glavo in našel svojo lulo.
Ko so verniki nekoliko pokajljali in se pomirili,

jim je prečital naš občinski predstojnik program v za-
devi naših občinskih ubolcev in nazadnje je pristavil:
»Kaj naj naredimo z 75 let stariim Zidrom, kateri je
v resnici siromak, ker ima samo eno nogo, nima po-
trebne obleke, ne posvesta, ne živine, ne hiše, ne otrok
in nobene rodbine, nima zabilca, ne moka, kruha, ne pen-
zija in t. d. Kakor vidite, žer ga vsi poznate, ni več
za nobeno delo.«

Nato se je začel pogovor; nekteri so rekli, »v špi-
tal ga dajmo«, drugi pa, da »naj gre beračič!«, en kleri-
kalec pa se je zadržal »v norhaus z njim«. Ker sem mo-
ral kot občinski mazak ali pisec vse točke trga zboro-
vanja natanko vpisovati, moram tudi zaznamovati besede
našega pobožnega Topolnika. Zdaj se oglasi stari patri-
jarh pri peti in govori tako le: »Zahvaljujem se za
vzorne besede gospodov govornikov, ter si ob enem do-
voljujem nekatere točke pripomniti. Torej, stari Zidur je
moje starosti, poznam ga od njegove mladosti do da-
nšnjega dne. On ni imel nikoli nič, drugo kar si je kot
hlapec zaslužil. Bolan ni, zato pa ga ne moremo v špi-
tal potisniti in beračiti ne sme ne on, ne kaplan, ne
fajmošter. Kar se tiče tretje točke, ne spada v »norhaus«,
ker je vedrega in zdravega uma, bolj kot mi modrijani.
Dragi odborniki, pri tem vas opozorim na neko pametno
reč. Kar mislite fajmoštru dati kot zbirco, dajte Ziduri
in drugim onemogliim siromakom in Bog Vas bode
stoterno povrnil. Kakor veste, je stari Zidur ves čas svo-
jega življenja kot zvesti hlapec služil pri kmetih in pri

so slovensko-klerikalni poslanci svoj čas za avstro-ogrsko pogodbo glasovali, ko so preje vendar sami proti njej rogovili? Doma so vpili proti tej pogodbi, na Dunaju pa so zanjo glasovali in s tem pokazali, da so politično podkupljivi in da jih vlada lahko za vsako lečavo jed pridobi... V tistem trenutku, ko se je sprejelo nekega dunajskega klerikalca za ministra, v tistem hipu so postali tudi slovenski poslanci ponižne ovčice, ki žrč iz vladine roke...

To je bilo vedno tako. Še huiša pa je postala stvar letos. Kajti letos so se zapisali slovenski poslanci iz Štajerskega in Koroškega z dušo in telesom ljubljanskemu advokatu dr. Šušteršiču. O temu možu ne bomo več govorili; dovolj znano je celemu svetu, da ima "od žindre umazane roke". Visoko letišči so cilji tega človeka. On hoče na vsak način ministar postati. To je zrne, ki se da izluščiti iz vse te politike. Šušteršič hoče ministar postati in zato je vpregel v jarem kranjske klerikalne stranke ne samo ondotne poslance, marveč tudi dr. Korošca in Grafenauerja, ki sta potem potegnala vse slovenske štajersko-koroške poslance seboj... In ti ljudje so se potem združili s tistimi strankami, katere so že davno dokazale veleizdajniško prepričanje... Skupno z veleizdajniškimi Čehi so vstvarili slovenski poslanci svojo "Slovensko unijo". In s tem klubom so pričeli nastopati. Najprej so poskusili na tiem doseči svoj cilj: ministarski frak za dr. Šušteršiča. Ko jim vse to ni nič pomagalo, nastopili so s surovo silo v državni zbornici in pričeli tam z obstrukcijo. Delali so to tako dolgo, dokler ni vlada poslala državne zbornice doma. In slovenski, tako dobro plačani poslanci so šli doma lenariti... V tem času je ves pošten svet na Avstrijskem obsodil to škodljivo divjanje slovenskih poslancev. Sam cesar, svojasi naš vladar, ki se ne vmešava nikdar v politiko, je razjarjen zaklical: da mora biti temu divjanju slovenskih poslancev konec in da je prvaška politika veliki škandal!

Ali prvaški poslanci so v svoji zaslepljenosti na besede cesarja ravno toliko dali, kolikor dajo na ljudske zahteve, namreč — nič... Vlada je državni zbor zopet sklicala in je bilo upanje, da se bode zamoglo rešiti najnujnejše ljudske zahteve. Dr. Šušteršič je v svojem govoru sam rekel, da on in njegova stranka "nič" ne zahtevajo in da ne bodo obstrukcije delali. Vse je torej že pričakovalo, da bode zbornica prišla do dnevnega reda in z vročimi željami je ljudstvo nanjo gledalo. A nakrat se je položaj predrugačil: nakrat so prvaški poslanci proti svoji obljubi, proti ljudskim zahtevam in proti cesarjevi želji pričeli z obstrukcijo. Združili so se zopet z najzagriženjšimi Čehi in vrgli na zbornico mizo 36 najnujnejših predlogov. S tem je bilo vsako delo v državni zbornici onemogočeno, kajti po pravilniku se morajo ti najnujnejši predlogi najprej obravnavati. Mi-

nisterski predsednik je tudi kar hotel zbornico razpustiti. Vse prebivalstvo na Avstrijskem pa je v največji razburjenosti proklinjalo to komedijo, ki košta toliko tisočakov davčnega denarja in ki ljudstvu v nobenem oziru ne pomaga, marveč mu samo škoduje. Milijoni delavcev, malih obrtnikov in kmetov čaka na zavarovanje za starost in onemoglost — prvaški poslanci pa ne pustijo zbornice delati! Ormoško od toče prizadeto ljudstvo kakor tudi ono v drugih krajih čaka obupano na pomoč, — prvaški poslanci ne pustijo, da bi se ta podpora dovolila! Prvaški poslanci ne pustijo delati, zato ne, ker se dr. Šušteršiču z ožindranimi rokami ni še dalo ministarskega fraka. Alisi more človek večjega političnega zločina misliti? Mislimo, da ne!

Prebivalstvo je bilo grozovito razburjeno in na Dunaju je prišlo do burnih demonstracij. Še isti večer, ko se je pričela slovenska obstrukcija, so napravili dunajski delavci veliko demonstracijo proti tej gospodi. Pred državno zbornico se je zbralo nad 6000 delavcev, ki so vpili ogorčeni: Proč s temi lenuhi! Proč s temi tatovi davčnega denarja! V zbornici sami so se tudi na galeriji pojavile demonstracije. Grozno razburjeni poslušalci so opetovano pričeli raz galeriji na te politične zločince vpiti: Lopovi! Faloti! Za vašo lenobo plačujemo krvave davke! Sram vas bodi! Ušivci, postopaj! itd. Ja, zgodilo se je celo, da se je raz galerije te poslance polilo z vodo (nekateri pravijo, da s človeško vodo, drugi pa da s sodavico)... Poslušalci so v grozni razburjenosti tudi vpili: Bombo bi bilo treba med vas poslance vreči! In drugi so zopet vpili, da bodejo prihodnjič s poleni v zbornico prišli...

Delavne stranke (nemški napredni poslanci, nemški krščanski socialci, socialni demokrati in Poljaki, so medtem sklenili, da ne bodo preje s sejo ponehali, dokler ne premagajo to obstrukcijo. In tako se je vršila najdaljša seja, kar jih pozna zgodovina avstrijskega državnega zbora. Ta seja je trajala celih 84 ur. Poslanci "Slovenske unije" so po 5—12 ur dolgih govorih Bogu čas kradi, samo da so onemogočili delo. V zbornici se je jedlo, pilo in spalo...

Končno so prvaški poslanci sami izprevideli, da so zašli s to obstrukcijo v grozno zagato. In oni, ki so stali v boju proti rednemu delu, oni, ki so hoteli razbiti zbornico, ki niso pustili dovolite podpore, — oni so zdaj nakrat predlagali nov zbornični pravilnik, ki daje predsedniku zbornice največjo moč v roke... V zvezi z nemškimi klerikalci, s socialisti in Poljaki so ta pravilnik sprejeli in s tem nepričakovanim sklepom je končala seja.

Poročali smo obširneje o celi tej zadevi. Kajti dokazati smo hoteli, da so prvaški poslanci največji sovražniki slovenskega ljudstva. V svoji neverjetni sebičnosti, ošabnosti in politični slepoti žrtvujejo gospodarsko dobro slovenskega ljudstva svojim prevzetnim ciljem. Vsi so krivi — kranjski dr. Šušteršič kakor koroški orglar Grafenauer, kakor štajerski kaplan dr. Korošec z Rožkarjem, Pišekom, Benkovičem in z vsemi drugimi... Vsi so krivi, kajti vsi so s svojim postopanjem ljudstvu tisoče davčnega denarja iz žepa vzeli, so onemogočili delo, so pozabili na ljudstvo...

Pribito naj bode to za bodeče! Kajti čas pride, ko bode slovensko ljudstvo ponehala biti ponižna ovčica, ki se da sama k mesarju gnati.

Veleizdajniki pred sodnijo.

V zadnji številki smo obljubili, da bomo obširneje o veleizdajniškem procesu poročali, ki se vrši zdaj pred dunajsko poroto. Kakor znano, vršil se je pred nekaj časom v Zagrebu večji proces proti celi vrsti Srbov, ki so bili tudi v težko ječo od 5—15 let, to pa zaradi veleizdaje obsojeni. Že takrat je bila vsa javnost opozorjena na nevarno delovanje gotovih srbskih krogov na Hrvaškem in v Boznji. Jasno je bilo že iz zagrebeke sodnijske razprave videti, da pripravljajo bosenski Srbi punt

in ustajo, da bi na ta način združili nekdanje okupacijsko ozemlje (Bozno-Hercegovino) s Srbijo. Videti je bilo pa tudi že takrat, da imajo Srbi v tem oziru mnogo zvez na Avstrijskem in na Ogrskem. V tem času izšla sta v dunajskih listih "Neue freie Presse" in "Reichspost" članka, ki sta zlasti tudi hrvaško-srbske poslance v zagrebskem saboru dolžila, da so s tem veleizdajništvom v zvezi. Ti hrvaško-srbski poslanci so potem vložili proti nemškemu učenjaku dr. Friedjungu in proti uredniku "Reichspost" kot piscom omenjenih člankov tožbo zaradi razlajenja časti. Pri celi tej sicer vezanimi razpravi so tožena pravzaprav tožitelja, tožitelji pa pravzaprav toženci. Obdolženca, urednik "Reichspost" in prof. dr. Friedjung sta predložila celo vrsto dokumentov, ki naj dokazujejo dejstvo, da so poslanci hrvaško-srbske koalicije v veleizdajniškem zmislu delovali. Tožitelji sicer tajijo, da bi bili ti dokumenti izvirni in pravi, da so le navadne falsifikacije. Ali gotovo je, da je na teh dokumentih mnogo resničnega. In istotako gotovo je, da imajo gotovi krogi na Avstrijskem še bolj obremenilne dokumente. Tožitelji so seveda vse aparat srbske vlade porabili, da bi svojo "nedolžnost" dokazali. Vsi srbski ministri kričijo, da to ni res in ni res, — in že ta nervoznost je precej čudna. Vidi se, da se hoče srbska javnost pred Evropo opravičiti zaradi svoje gonje proti Avstro-Ogrski...

Mi seveda nimamo prostora, da bi vse razpravo natančno popisali. Zato hočemo tudi le glavne točke popisati. Voda poslancev-tožiteljev je znani Supilo. Ta Hrvat je jako mnogo-vrstni politik. Pred sodnijo se mu je namreč dokazalo, da je bil pred par leti, še največji sovražnik Srbov, medtem ko je l. 1903 nakrat prijatelj Srbov postal in na podlagi reške resolucije tudi t. zv. srbsko-hrvatsko koalicijo ustanovil. Dokazalo se je temu Supilu tudi, da je dobival od avstrijske strani denar, da je razirjeval v Boznji Avstriji prijazno agitacijo. Zanimivo je, da je Supilo pred sodnijo s svojo častno besedo trdil, da ni nikdar denarja dobil, da je torej pred sodnijo možko svojo besedo prelomil... In ta Supilo je vzor našim slovenskim pravkom!... Glavno vlogo pri celi razpravi igrajo zapisniki in spisi srbskega društva "Slovenski jug", ki je tudi in še izdaja list z istim imenom. Obdolženci trdijo in opirajo svoje trditve z dokumenti, da je bil glavni namen tega društva — gonja proti Avstriji. Trdi se celo, da je društvo že delalo priprave za krvavo ustajo, da so se celo bombe pripravljale. Začasa srbskega spora prineslo je glasilo tega društva krvavi članek z naslovom: "Naprej v sveto vojsko proti Avstriji!" itd. itd. Srbski tožitelji in srbske priče seveda vse to tajijo, kar je tudi samo ob sebi umerno. Kajti ko bi priče tako delovanje priznale, potem bi se jih takoj zaprla in obsodilo zaradi udeležbe pri veleizdaji. Priče iz Srbije torej po našem mnenju ne morejo nobene veljave imeti. Saj je dob hrvaško-srbskih vodij itak znani; eden teh mož je že klical po puški, s katero hoče marširati proti Dunaju...

Danes se še ne more reči, kako bode ta razprava pred dunajskimi porotniki končala. Na vsak način pa je avstrijska javnost opozorjena na veleizdajalske cilje t. zv. jugo-slovenskega gibanja. Za nas pa je posebno zanimivo dejstvo, da stojijo naši prvaki na strani veleizdajniških Srbov. Precej pomembno vlogo pri vsej tej stvari igra tudi neki mladenič Plut, ki je danes od Srbije plačan. Fant je Slovenec in je bil svoj čas v uredništvu tržaško-prvaške "Edinosti". Pozneje pa je bil (in je menda še danes) sotrudnik ljubljanskega "Slov. naroda", iz katerega jemljejo tudi naši narodnjakarski listi svojo modrost. Iz vsega tega se vidi tesno zvezo prvakov na Slovenskem s srbskimi veleizdajalci... Naj razprava konča, kakor hoče, ta zveza je zdaj že očitna!

Kdor ima torej med Slovenci srce za Avstrijo, ta ne more biti prijatelj srbskih pravkov! Prvaki kažejo dan za dne-

fajmošterji, kateri pa ga zdaj pogledujejo, kakor starega krumpastega konja...

Zdaj skoči po konci eden izmed apostolov in zavpije: »Kaj pa bode rekli naš častiti fajmošter, ako jim ne bomo več zbirc dajali? Tudi jih tega ne moremo odvaditi, ker je od velkomaj fehtalja!« — »Prosim, pustite me k besedi«, oglaš se Topolnik pri peči, ter se popraska po svojem precej velikem nosu. »Odvaditi, odvaditi, to bo šlo čisto lahko. Saj sem ga tudi jaz odvadil in na kak način, to vam, dragi odborniki, takoj razjasnim. Pred petnajstimi leti, ko mi je umrla žena, katera je bila zapletena od pet pa do nosa v farške verige, sem prišel k fajmoštru, da bi plačal pogrebno, katere pa še do danes nisem plačil, ker mi je judovsko računil. Ko stopim v župnišče, se je zadržal nad menoj: »Kaj pa mislite vi Topolnik, da ste prišli v svojško štal? ter mi izdere kloboč z glave in pipo iz ust, ter vrže skozi okno ven. Seveda sem bežal, ko hudič iz temnela ter si pobral moje instrumente in na kazal fige v hlačnih žepih. Prišel je pa zlasti čas za njega, ko je zbirc fehtal in stopil je v mojo hišo, ter se je pri vratih odkril, mi priklonil in rekel: »Ku le uroče, herr Topolnik!«, »Ku le uroče, ku le uroče«, mu zavrnem. »Frdamami kerle, zakaj si pa tak debel, lahko ti je uroče!« Stopim k njemu, da bi mu izrgal cigaro iz ust, pa raji jo je pogoltnil ter je letel kakor ameriškan leopard. Od tistega časa ga ni bilo k meni ne k mojemu sosedu po zbircu. — Vsi odborniki so vstali in zakrčali: »Bravo, bravo, herr Topolnik! Mi mu tudi ne damo več zbircu!« — in seja se je pošteno zaključila.

Kdor proda 10 koledarjev, dobi enega zastoj!